

Graag maak ik hiermee gebruik van de mogelijkheid om mijn zienswijze met betrekking tot de voorgenomen aanpassing van het NFP inzake de herverdeling van frequenties in de 3.5 GHz band met u te delen.

Ik heb meegewerkt aan enkele, en kennisgenomen van de overige publieke, ingediende zienswijzen. Ik constateer dat EZK met deze internetconsultatie een zeer waardevolle (gratis) consultancy input ontvangt. Ik hoop dat het ministerie EZK een zorgvuldige en juridisch verdedigbare afweging van de tegenstrijdige belangen zal maken.

De door ECT, MainportsNL (Schiphol en HbR), belangenverenigingen BTG en EUWENA ingebrachte zienswijzen en toegevoegde whitepapers schetsen een duidelijk beeld van de huidige marktsituatie. Ik onderschrijf hun conclusies en wil op onderschikte punten hieronder enkele aanvullingen geven.

Mijns inziens moet de belangenafweging tussen de verschillende huidige gebruikers van de 3.5 GHz band (en aanliggende banden) en de MNO's (voor te veilen frequenties) veel evenwichtiger gemaakt worden.

De belangen van de huidige gebruikers van lokale private netwerken en satelliet communicatie zijn in de voorliggende concept aanpassing ondergeschikt gemaakt aan de belangen van de MNO's. De tijdplanning en de opgelegde verplichting van up/download schema als navrante voorbeelden.

De onderbouwing van mijn stellingname is te vinden in de uitgebreide zienswijzen van ECT, MainportsNL en BTG / EUWENA, ik herhaal de ingebrachte argumenten daarom niet.

1. Het proces van de besluitvorming en de belangen afweging is niet transparant.
  - Ik hoop dat de rapportage/verslag van deze internetconsultancy openbaar gedeeld wordt en ook dat de niet openbare reacties (geanonimiseerd) gedeeld worden zoals bij een WOB procedure gedaan zou worden.
2. Ik onderschrijf de conclusies dat de keuze voor Variant 1 niet voldoende onderbouwd is en Variant 2 een betere keuze is voor betrokken partijen.
  - Ik hoop dat het nieuwe NPF 3720/3740 – 3800 voor private netwerken toewijst.
3. Partijen die door dit gewijzigde overheidsbeleid gedupeerd zijn dienen hiervoor gecompenseerd te worden en moeten in staat gesteld worden om hun bedrijfsvoering bij migratie ongestoord te kunnen continueren.
  - Dit betreft partijen die de aan hun verleende vergunningen tot 2026 gedwongen moeten migreren en/of hun bedrijfsvoering moeten staken.
4. De (nu nog onbekende) veilingvoorwaarden dienen te waarborgen dat een evenwichtiger gebruik van het schaarse 3.5GHz frequentie spectrum door stringentere regelgeving gerealiseerd wordt.
  - Door het ontbreken van ingebruikname verplichting in de veilingvoorwaarden van 2021 kan het gebeuren dat er geen dekking gerealiseerd wordt en het spectrum in 85% van Nederland onbenut blijft. Dit is een zeer onwenselijke situatie en dient voorkomen te worden.

- De dekkingseisen en ingebruikname verplichtingen moeten zodanig geformuleerd worden dat publieke en private netwerken in een hybride gebruiksvorm (shared access) naast elkaar kunnen opereren.
5. De voorliggende aanpassingen van het NFP voldoen mijns inziens niet voldoende aan de eisen die door het ministerie zelf genoemd zijn in de Nota Frequentiebeleid:
- het stimuleren van de mogelijkheden om (delen van) verkregen spectrumrechten te kunnen verhandelen
  - het vergroten van de voorspelbaarheid van het beleid rondom verdeelmomenten (veilen of verlengen)
  - het inbouwen van sterkere prikkels voor efficiënt gebruik van frequentieruimte voor publieke taken
  - het borgen van publieke waarden als bereikbaarheid en betrouwbaarheid een accentverschuiving plaats gericht op de groter wordende maatschappelijke afhankelijkheid en het publieke belang
  - Daarnaast zal frequentieruimte meer gedeeld moeten worden tussen verschillende gebruikers en toepassingen om te voorzien in de groeiende behoefte aan draadloze communicatie
6. De frequentie indeling en het innovatieve mechanisme van een “Open Access Operator” zoals voorgesteld in de zienswijze door Venus & Mercury kan de bovenstaande ministeriele uitgangspunten goed invullen.
- Ik zou deze nieuwe marktbenadering zeer aanmoedigen!
  - De bezwaren genoemd in de door SES, NEP en Greenet ingediende consultaties kunnen mijns inziens door dit model Open Access Operator (deels) opgevangen worden.

Ik hoop dat bovenstaande zienswijze meegenomen zal worden bij het definitieve voorstel voor aanpassing van het NFP en dat een correcte afweging van de belangen van zowel partijen met een privaat lokaal netwerk en de landelijk opererende MNO's gemaakt zal worden.

Voor een toelichting ben ik beschikbaar, de consultatie met belangstelling volgend,

ir J.I. (Hans) van der Sluijs